

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. a JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. v právní věci žalobce: **Ing. T. K.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec, za účasti osoby zúčastněné na řízení: D. P., zastoupená JUDr. Štěpánem Maškem, advokátem se sídlem v Jablonci nad Nisou, Komenského 21a, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 24. 6. 2008, č. j. 59 Ca 19/2008 - 22,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobci **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- III.** Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti

O d ů v o d n ě n í :

Krajský úřad Libereckého kraje výrokem č. I svého rozhodnutí ze dne 28. 12. 2007, č. j. SO/P/680/2007/St/34TP-ODV-2, zamítl odvolání žalobce a potvrdil napadený výrok č. I rozhodnutí Městského úřadu Jablonec nad Nisou ze dne 8. 10. 2007, č. j. 925/2007/SPR/OSA/EOTP2/33, kterým byl podle § 12 odst. 1 písm. c) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o evidenci obyvatel“) zrušen údaj o místu trvalého pobytu žalobce na adrese Pražského povstání 8, 466 01 Jablonec nad Nisou.

Uvedený výrok rozhodnutí žalovaného žalobce napadl žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci.

Z pohledu dalšího řízení je zásadní druhý žalobní bod, tedy tvrzení, že žalobci užívací právo k bytu, který se nachází v rodinném domku ve vlastnictví sestry manželky žalobce (dále jen „předmětný byt“) nezaniklo. Podle žalobce je napadené rozhodnutí nezákonné, přičemž tvrzená nezákonnost spočívá v nedostatečném zjištění skutkového stavu a v nesprávné aplikaci právních norem. Žalobce v žalobě částečně odkázal na své odvolání ve správním řízení ze dne 24. 10. 2007, ve kterém uvádí, že předmětný byt byli s rodinou nuceni vzhledem k okolnostem (nepříznivému zdravotnímu stavu otce manželky žalobce) dočasně opustit. Nejednalo se tedy o trvalé a dobrovolné opuštění bytu, z důvodu kterého by žalobci zaniklo užívací právo k předmětnému bytu. Žalobce v žalobě dále uvedl, že užívací právo může skončit pouze v zákonem taxativně stanovených případech, a odkazuje na příslušná ustanovení o zániku nájmu bytu, konkrétně na § 710 občanského zákoníku, ze kterých měli žalovaný a Městský úřad Jablonec nad Nisou při posouzení otázky zániku užívacího práva žalobce vycházet.

K rekapitulaci příslušné právní úpravy krajský soud uvedl, že podle § 12 odst. 2 zákona o evidenci obyvatel rozhodne ohlašovna o zrušení údaje o místě trvalého pobytu na návrh vlastníka objektu nebo na návrh oprávněné osoby podle § 10 odst. 6 tohoto zákona, pokud navrhovatel prokáže ohlašovně existenci důvodů podle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel. Podle posledně zmíněného ustanovení ohlašovna rozhodne o zrušení údaje o místě trvalého pobytu, 1) zaniklo-li užívací právo občana k objektu nebo jeho vymezené části, jehož adresa je v evidenci obyvatel uvedena jako místo trvalého pobytu občana, a 2) neužívá-li občan tento objekt nebo jeho vymezenou část. K rozhodnutí o zrušení údaje o místě trvalého pobytu občana na návrh vlastníka objektu, jehož adresa je vedena jako místo trvalého pobytu občana, nebo na návrh oprávněné osoby podle § 10 odst. 6 cit. zákona je třeba, aby obě výše uvedené podmínky byly splněny kumulativně.

Krajský soud neshledal pro závěr žalovaného o splnění obou zákonných podmínek pro zrušení údaje o místě trvalého pobytu žalobce podle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel dostatek důvodů. Krajský soud žalovanému vytkl, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí zánik užívacího práva pouze konstatoval, aniž by pro tento závěr učinil patřičná skutková zjištění a uvedl následnou právní argumentaci. Krajský soud měl za to, že žalovaný se měl hlouběji zabývat právním titulem zakládajícím užívací právo žalobce k předmětnému bytu. Především měl věc posoudit s ohledem na právní instituty zakládající právo užívat byt podle právní úpravy účinné v době vzniku užívacího práva žalobce k předmětnému bytu. Konkrétně krajský soud odkazuje na instituty přenechání nemovitosti k dočasnému užívání podle § 397, 398 občanského zákoníku ve znění účinném do 31. 12. 1991 a přenechání bytu v rodinném domku podle § 390, 391 občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 1991. Vzhledem k uvedenému Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci rozhodnutím ze dne 24. 6. 2008, č. j. 59 Ca 19/2008 - 22, žalobě vyhověl, výrok č. I napadeného rozhodnutí zrušil pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Toto rozhodnutí napadl žalovaný (stěžovatel) včasnou kasační stížností opírající se o důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy tvrdil nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem v předcházejícím řízení.

Stěžovatel shledává nezákonnost napadeného rozhodnutí v tom, že krajský soud ustanovení § 12 zákona o evidenci obyvatel nesprávně interpretuje, pokud chápe jako obligatorní povinnost správního orgánu zabývat se ve správním řízení o zrušení údaje o místě trvalého pobytu, jež bylo zahájeno na návrh podle § 12 odst. 2 zákona o evidenci obyvatel, otázkami vzniku užívacího práva. Stěžovatel namítá, že v průběhu správního řízení byla učiněna dostatečná

skutková zjištění (zejména výslech řádně slyšených svědků), jimiž bylo spolehlivě potvrzeno dobrovolné trvalé opuštění objektu místa trvalého pobytu, tedy předmětného bytu. Stěžovatel má dále za prokázané, že neexistovala žádná nájemní smlouva či jiný právní titul k užívání předmětného bytu rodinou žalobce. Písemnost Městského národního výboru v Jablonci nad Nisou ze dne 15. 6. 1978, na kterou se žalobce odvolává, není podle stěžovatele relevantní. V předmětné písemnosti pouze místní národní výbor bere na vědomí skutečnost, která mu byla oznámena rodiči žalobcovy manželky (tehdejšími vlastníky předmětné nemovitosti), tj. že v bytě ve svém rodinném domku ubytují svou dceru s jejím budoucím manželem (zde žalobce). Tato písemnost pouze danou skutečnost deklaruje, aniž by byla právním titulem nabytí užívacího práva žalobce k předmětnému bytu. Žalobce tedy užíval tento byt pouze na základě souhlasu majitelů. Dobrovolným opuštěním domácnosti pak podle stěžovatele nesporně zaniklo právo žalobce předmětný byt užívat, a tudíž byla splněna i druhá zákonná podmínka pro zrušení údaje o místu trvalého pobytu žalobce. Byť tedy v některých případech může otázka vzniku užívacího práva mít vliv na posouzení projednávané věci, stěžovatel je toho názoru, že v tomto konkrétním případě by další takové posuzování zjištěných skutečností s ohledem na příslušná ustanovení o přenechání nemovitosti k dočasnému užívání a o přenechání bytu v rodinném domku bylo vzhledem k výše uvedenému nadbytečné a v rozporu s ustanovením § 6 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Žalobce se ke kasační stížnosti ve stanovené lhůtě nevyjádřil.

Z vyjádření osoby zúčastněné na řízení vyplývá, že tato plně podporuje stěžovatele v jeho výše popsanych tvrzeních. K tvrzenému užívacímu právu žalobce osoba zúčastněná na řízení dodává, že žalobce bydlel v předmětném bytu od roku 1978, a to s ústním souhlasem jejich rodičů, tehdejších vlastníků předmětné nemovitosti. Počátkem roku 1988 však žalobce předmětný byt vyklidil a spolu se svou rodinou se dobrovolně přestěhoval do svého vlastního a nově zkolaudovaného rodinného domku na adrese P. p. 3, J. n. N. Na této adrese je doposud žalobcovo faktické bydliště. Dobrovolný a trvalý odchod žalobce z předmětného bytu osoba zúčastněná na řízení chápe jako projev vůle k ukončení neformální dohody mezi žalobcem a tehdejšími vlastníky předmětné nemovitosti. Tato byla následně převedena na osobu zúčastněnou na řízení na základě darovací smlouvy ze dne 18. 3. 1999. Osoba zúčastněná na řízení nakonec podotýká, že všechny uvedené skutečnosti nebyly ve správním řízení nikým zpochybněny a sám žalobce je plně doznává.

Kasační stížnost není důvodná.

O kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvážil, vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, takto:

Právní úprava bytového hospodářství, jež je relevantní v tomto případě a na kterou se krajský soud odvolává v rozhodnutí napadeném kasační stížností [především příslušná ustanovení občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 1991, a zákon č. 41/1964 Sb., o hospodaření s byty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o hospodaření s byty“)], vycházela z koncepce odpovídající tehdejší době a společenskému zřízení. Práva vlastníků nakládat s byty, ať již se jednalo o byty v domech v soukromém vlastnictví ve smyslu tehdejší právní úpravy (§ 493 občanského zákoníku ve znění účinném do 31. 12. 1991), ale i o byty v rodinných domcích, které byly podle tehdejší terminologie v tzv. osobním vlastnictví (§ 128 občanského zákoníku v tehdy účinném znění), byla značně omezena ve prospěch jiných osob, přičemž do těchto právních vztahů zásadním způsobem ingerovaly orgány veřejné moci. Nejčastěji byly byty spravovány socialistickými organizacemi, přičemž byly zřízeny místní seznamy uchazečů o byt a registrovány byty nově postavené, byty, kterých se neužívalo nebo

užívalo jen občas, a byty uvolněné, včetně bytů, jejichž uživatelé zemřeli. V zásadě bylo v působnosti místních národních výborů, aby rozhodovaly o přidělování registrovaných bytů osobám evidovaným v seznamech uchazečů o byt. Takové rozhodnutí místního národního výboru o přidělení bytu pak zakládalo právo osoby, které místní národní výbor byt přidělil, na uzavření dohody se socialistickou organizací o odevzdání a převzetí bytu. Na základě platné a účinné dohody o odevzdání a převzetí bytu uživateli vzniklo právo osobního užívání bytu (viz ustanovení § 152 až 189 občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 1991).

V případě bytů v nemovitostech v soukromém či osobním vlastnictví byly právně zakotveny specifické instituty upravující užívání těchto bytů, v důsledku kterých bylo, jak již bylo řečeno, vlastnické právo značně omezeno. Jednalo se o instituty užívání bytů v domech, které byly v soukromém vlastnictví, podle § 493 odst. 1 občanského zákoníku, institut přenechání bytu v rodinném domku podle § 390 a 391 občanského zákoníku a institut přenechání nemovitosti k dočasnému užívání podle § 397 a 398 občanského zákoníku. Úprava zmíněných institutů byla obsažena v občanském zákoníku do 31. 12. 1991 a odkazovala, pokud se jednalo o trvalé užívání bytů, na přiměřenou aplikaci ustanovení o osobním užívání bytů podle § 152 až 189 občanského zákoníku.

Vzhledem ke skutkovým okolnostem případu, kdy se posuzuje užívání bytu v domě, který svými parametry odpovídal definici rodinného domku podle § 60 zákona o hospodaření s byty, resp. § 128 občanského zákoníku (viz zmiňovaný přípis Městského národního výboru v Jablonci nad Nisou ze dne 15. 6. 1978), krajský soud správně poukázal na to, že je třeba uvažovat o možnosti vzniku užívacího práva žalobce k předmětnému bytu podle ustanovení o přenechání bytu v rodinném domku. Podle názoru Nejvyššího správního soudu lze za daných skutkových okolností naopak vyloučit institut přenechání nemovitosti k dočasnému užívání podle § 397 a 398 občanského zákoníku ve znění účinném do 31. 12. 1991. Podle důvodové zprávy k zákonu č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, byla tato právní úprava určena pro případy, kdy se byt nebo jeho část anebo jiná místnost přenechávala do dočasného užívání, tedy užívání přechodné povahy. Mohlo jít například o situaci, kdy byla jiné osobě přenechána do užívání rekreační chata, garáž či zahrada nebo i byt, a to po dobu dovolené či přechodného pobytu v místě. Ze správního spisu však prozatím nevyplynuly žádné skutečnosti, které by naznačovaly, že užívání předmětného bytu rodinou žalobce bylo od počátku zamýšleno jako časově omezené.

Jak zcela správně předpokládal krajský soud, nutnost posouzení, zda žalobci nevzniklo užívací právo k předmětnému bytu na základě § 390 tehdejšího znění občanského zákoníku, vyplývá v daném případě z § 871 odst. 1 občanského zákoníku, podle něhož se právo osobního užívání bytu, svědčící uživatelům ke dni nabytí účinnosti tohoto ustanovení, tj. ke dni 1. 1. 1992, změnilo k těmto dni na právo nájemní.

Přestože se ustanovení § 871 odst. 1 občanského zákoníku výslovně zmiňuje pouze o právu osobního užívání bytu, lze dovodit, že se vztahuje i na instituty obdobné právu osobního užívání bytu dle § 152 až 189 občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 1991. V tomto širším významu vykládá dané ustanovení také Ústavní soud: „*Ustanovení § 871 odst. 1 občanského zákoníku je předpisem transformační povahy: v důvodové zprávě k zákonu č. 509/1991 Sb., kterým se mění, doplňuje a upravuje občanský zákoník, se praví, že přímo ze zákona dojde ke změně práva osobního užívání na chráněný nájem. Účelem tohoto ustanovení je zajistit ochranu všech dosavadních uživatelů a vytvořit pro dosavadní užívací vztahy stav dostatečně právní jistoty*“ (nález ze dne 22. 3. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 37/93). Z uvedeného lze dovodit, že ustanovení § 871 odst. 1 občanského zákoníku je nutno použít i na právo vzniklé na základě přenechání bytu v rodinném domku podle § 390 občanského zákoníku ve znění účinném ke dni 31. 12. 1991, neboť jde o právo obdobné právu osobního užívání bytu. Podle § 390 odst. 2 občanského zákoníku, v relevantním znění, se totiž na užívání

bytu v rodinném domku přenechaném k užívání jinému občanovi vztahovala přiměřeně právní úprava osobního užívání bytu (§ 153 až 189 občanského zákoníku ve znění do 31. 12. 1991).

Je tedy třeba zvážit, zda v daném případě původní vlastníci předmětné nemovitosti, tj. manželé V. a H. P., rodiče D. P. (osoby zúčastněné na řízení) a J. K. (manželky žalobce) nepřenechali byt v rodinném domku, který, jak vyplynulo ze správního řízení, byl kolaudován jako samostatná bytová jednotka a tedy odpovídal definici bytu dle § 62 zákona o hospodaření s byty, J. K. (P.) do užívání ve smyslu § 390 občanského zákoníku, v tehdejší znění. V takovém případě by žalobce nabyt užívací právo k předmětnému bytu svou povahou obdobné právu společného užívání bytu manžely, a to dnem uzavření manželství (§ 176 občanského zákoníku v tehdejší znění). Takové právo obdobné právu osobního užívání bytu by se, pokud by trvalo ke dni 1. 1. 1992, transformovalo na právo nájemní, resp. na společný nájem bytu manžely.

Podle § 390 odst. 1 občanského zákoníku, ve znění účinném ke dni 31. 12. 1991, nemůže-li vlastník rodinného domku byt v něm sám obývat, může jej přenechat k bydlení jinému občanovi. V takovém případě se, jak již bylo řečeno, přiměřeně použila ustanovení o osobním užívání bytů. Vlastník rodinného domku byl povinen v zákonných lhůtách volný byt nahlásit místnímu národnímu výboru, který jej registroval a posléze rozhodl o jeho přidělení podle pořadníku čekatelů na byt.

Podle § 23 odst. 2 zákona o hospodaření s byty byl ovšem byt v rodinném domku z přidělovacího práva místního národního výboru vyňat, pokud vlastník v příslušné lhůtě oznámil místnímu národnímu výboru, že hodlá byt ve svém rodinném domku použít pro vlastní ženaté či vdané dítě. Takové oznámení tedy místní národní výbor pouze bral na vědomí. Z okolností dané věci je zřejmé, že užívací právo manželky žalobce vzniklo právě v důsledku oznámení podle § 23 odst. 2 zákona o hospodaření s byty. Na písemnost Městského národního výboru v Jablonci nad Nisou ze dne 15. 6. 1978 tedy skutečně nelze nahlížet jako na právní titul zakládající žalobci právo předmětný byt užívat, což ovšem ještě nevylučuje, že byl byt žalobcem a jeho manželkou užíván na základě § 390 občanského zákoníku v tehdejší znění.

Zásadní otázkou právního posouzení tedy je, jaký právní vztah vznikl v tomto případě mezi vlastníky domu a jejich vdaným dítětem. Zda tedy pod pojmem přenechání bytu v rodinném domku s důsledky z toho vyplývajícími pro charakter užívacího vztahu lze rozumět i vztah, který vznikl mezi vlastníky rodinného domku a jejich ženatými či provdanými dětmi, které vlastníci ve svém domku ubytovali v samostatném bytě.

Nejvyšší správní soud zde poukazuje na smysl ustanovení § 23 odst. 2 zákona o hospodaření s byty, jak jej vymezila soudní praxe a na který se odvolávala tehdejší odborná literatura: „Podle soudní praxe (R 4/1968) jde o to poskytnout vlastníkovu rodinného domku v poměrně úzkých mezích, jež mu platný zákon se zřetelem na bytovou tíseň ponechává pro dispozice spojené s využitím domku k bydlení, co nejširší možnosti, a tak mu zabezpečit, aby mohl volit takovou formu přenechání bytu příbuzným, jež nejlépe vyhovuje jeho podmínkám a potřebám.“ (Z. Češka, J. Kabát, J. Ondřej, J. Švestka, a kol., Občanský zákoník, Komentář, II. Svazek, 1987). Tento výklad se opíral také o ustanovení § 130 odst. 1 věty první občanského zákoníku ve znění ke dni 31. 12. 1991, podle kterého měl vlastník právo užívat věc v osobním vlastnictví pro potřebu svou, své rodiny a domácnosti.

Nebyla tedy vyloučena možnost, aby vlastník rodinného domku přenechal osobám, v jejichž prospěch byl oprávněn disponovat s bytem ve svém rodinném domku bez ohledu na přidělovací oprávnění místního národního výboru, tento byt do časově neomezeného užívání ve smyslu § 390 odst. 1 občanského zákoníku, v takovém případě přirozeně nebylo k uzavření dohody o odevzdání a převzetí bytu nezbytné předchozí rozhodnutí místního národního výboru

o přidělení bytu. Institut přenechání bytu v rodinném domku tak umožňoval i přenechání bytu do užívání uvedeným rodinným příslušníkům vlastníka, v jejichž prospěch bylo uplatněno právo na jejich ubytování v bytě podle § 391 občanského zákoníku, ve znění ke dni 31. 12. 1991, a § 23 odst. 2 zákona o hospodaření s byty, a to za podmínky, že dohoda o přenechání bytu má pojmové znaky dohody o odevzdání a převzetí bytu podle § 153 a 155 občanského zákoníku, ve znění účinném ke dni 31. 12. 1991, tj. užívání bez určení doby užívání a úplatnost právního vztahu. Pokud by tomu tak bylo, pak by žalobci vzniklo uzavřením manželství právo obdobné právu společného užívání bytu manžely, přičemž toto právo nemohlo zaniknout pouze tím, že žalobce i jeho manželka v roce 1988 byt opustili. Podle tehdejší právní úpravy mohlo právo osobního užívání bytu (resp. obdobné právo osobního užívání bytu v rodinném domku) zaniknout pouze písemnou dohodou mezi vlastníkem bytu a uživatelem, resp. písemným oznámením uživatele, že nechce byt užívat (§ 183 občanského zákoníku), rozhodnutím soudu o zrušení práva byt užívat na návrh vlastníka, a to např. z toho důvodu, že uživatel byt neužívá nebo že má dva byty (§ 184 občanského zákoníku) nebo rozhodnutím místního národního výboru o zrušení práva užívat byt ze zákonem vymezených důvodů (§ 185 občanského zákoníku). Dosud zjištěné skutkové okolnosti nenasvědčují tomu, že by k některé z těchto skutečností v daném případě došlo. Pokud by tedy právo žalobce užívat byt trvalo k 1. 1. 1992 a bylo k tomuto datu transformováno na nájemní vztah na dobu neurčitou, bylo by nutno přisvědčit žalobci, že k ukončení tohoto nájemního vztahu mohlo dojít opět pouze způsobem, který upravuje občanský zákoník, ve znění po 1. 1. 1992, tj. vedle dohody nájemce a pronajímatele především výpovědí ze strany pronajímatele, a to z důvodů uvedených v § 711 (resp. § 711a) občanského zákoníku, přičemž do 30. 3. 2006 mohl pronajímatel nájem bytu vypovědět pouze s přivolením soudu, od 31. 3. 2006 tak v případě některých důvodů (např. proto, že nájemce neplatí nájemné nebo má-li více bytů či byt bez vážného důvodu neuvžívá) může učinit i bez přivolení soudu.

Rozhodnou skutečností tedy je, zda dohoda mezi původními vlastníky rodinného domku a manželkou žalobce naplňovala pojmové znaky dohody o odevzdání a převzetí bytu v rodinném domku ve smyslu § 390 ve spojení s § 153 a § 155 občanského zákoníku v tehdejší znění a zda vůlí obou stran bylo skutečně uzavřít tuto dohodu, nebo zda ve skutečnosti šlo o jiný typ dohody o užívání daného bytu, tedy zda došlo k přenechání předmětného bytu do užívání tehdy nepojmenovanou dohodou podle § 51 občanského zákoníku, která mohla mít např. podobu výprosy (prekaria), jež se vyznačuje tím, že není sjednána doba, po kterou je výprosník (prekarista) oprávněn věc (v daném případě nemovitost, resp. její část) užívat a vlastník věci může kdykoli vyžadovat její vrácení, resp. vyklizení (srov. úpravu výprosy v § 2032 a násl. vládního návrhu nového občanského zákoníku – sněmovní tisk č. 835). U těchto jiných typů dohod, které nezakládaly právo osobního užívání bytu, či právo obdobné, k transformaci na nájem bytu k 1. 1. 1992 nedošlo (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 3. 2004, sp. zn. 26 Cdo 303/2003).

Krajskému soudu je nutno přisvědčit, že pro posouzení zmíněných rozhodných skutečností neposkytuje správní spis dostatečnou oporu. Z dosavadních provedených důkazů, ať již jde o výsledky svědků či o listinné důkazy obsažené ve správním spisu vyplývá skutkový závěr, že žalobce a jeho rodina byt od roku 1988 neuvžívali, nicméně charakter původní dohody mezi vlastníky a uživateli předmětné nemovitosti nelze z provedených důkazů s určitostí zjistit, a to mj. z toho důvodu, že nelze jednoznačně říci, zda šlo o právní vztah úplatný či bezúplatný. Nejvyšší správní soud připomíná, že právní úprava dohody o přenechání a převzetí bytu, jež zakládala právo osobního užívání bytu, resp. právo obdobné, nevyžadovala pro tuto dohodu písemnou formu, dohoda tedy mohla být uzavřena i ústně, příp. konkludentně. Podle § 155 odst. 2 občanského zákoníku v tehdejší znění se o uzavření této dohody požadoval písemný zápis, jeho existence však nebyla podmínkou platnosti této dohody a měla význam pouze důkazní (viz např. stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 1983, sp. zn. Cpj 182/82). Správní orgány

však dosavadní dokazování na zmíněné rozhodné skutečnosti vůbec nezaměřily, bude tedy jejich úkolem tak učinit v dalším řízení.

Uplatněné stížní námitky tedy nejsou důvodné, nad rámec stížních bodů Nejvyšší správní soud neshledal takové skutečnosti, k nimž by musel ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlížet z úřední povinnosti. Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 a 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, náleželo by mu tedy právo na náhradu nákladů důvodně vynaložených v řízení o kasační stížnosti, žalobce však takové náklady nedoložil a ze správního spisu ani nevyplývá, že by mu takové náklady v řízení o kasační stížnosti vznikly. Osobě zúčastněné na řízení neuložil soud žádné povinnosti, za něž by jí příslušela náhrada nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 30. září 2009

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu